

EN STRIDSSKRIFT AF BEREND VON MELEN MOT GUSTAF VASA 25

Gustaf Vasa i sitt manifest beklagade sig. Särskildt oroades han af fruktan för att Vilhelm på illojalt sätt skulle använda sig af blyaftrycket och därmed vålla konungen obehag, och han varnade därför i manifestet alla vederbörande för att sätta tro till de aktstycken, som Vilhelm eventuellt i hans namn och med användande af blyaftrycket utfärdade.

Herr Berend svarar härpå ytterst indigneradt. Hvad angick de 200 mark, som Gustaf Vasa sade sig ha förlorat på Vilhelm, förklarar Berend, att det i verkligheten blott var 100 mark och att han själf häremot hade att ställa en kontrafordran å ej mindre än 1600 floriner, som Gustaf Vasa var skyldig Berend för ett till konungen såldt fartyg. För öfrigt hade Berend mycket mer än så att fordra af den svenske inkräktaren: denne hade ju orättmätigt lagt beslag på Berends gods och egendom i Sverige, representerande ett värde af 50,000 à 60,000 gyllen.

Beträffande sigillet påstår von Melen, att konung Gustaf farit med lögn, då han framställt saken som om Vilhelm medfört något sekret från Sverige; sanningen vore, att han endast fått ett vaxaftryck med sig och detta i det syftemålet, att han med vaxstampen som mönster skulle beställa ett nytt sigill åt konungen i Lübeck. Om Vilhelm sedan utfört detta uppdrag, vore herr Berend obekant, men den tanken, att Vilhelm med något sigill kunnat skada Gustaf Vasa till hans heder, vore i hvarje fall alldeles orimlig, eftersom Gustaf Vasa i all sin tid varit i total afsaknad af heder och ära och för resten aldrig traktat därefter.¹

Berend von Melen ansåg sig härmed ha tillfredsställande bemött Gustaf Vasas anklagelseskraft med alla dess beskyllningar, och han trodde, att hans läsare nu skulle känna sig öfvertygade, på hvems sida rätten och sanningen låg. Till yttermera visso erbjuder han sig att inför sin nådige herre, kurfurst Johan af Sachsen, eller hvilken annan kurfurste eller furste som helst bekräfta riktigheten af sina uppgifter. Han uppfordrade sålunda Gustaf

utan resultat. Han hade nu som då fått det svaret af Vilhelm, att denne sönderslagit sigillet — tydligen för att göra det obrukbart — och med det snaraste ämnade tillstålla Israhel det för vidare befordran till Gustaf Vasa. Israhel trodde emellertid inte på löftet utan uppmanar konungen att ännu en gång skriva ett skarpt bref till Vilhelm, dels om sigillet, dels om de pengar, som han fått med sig för harneskköpet. Israhel upplyser i det sammanhanget om att Vilhelm v. Melen, som denna tid säkerligen uppehöll sig i Sachsen, nu var starkt förfallen till dryckenskap och att äfven hans hustru skattade åt samma last, så att de enligt Israhels mening snart skulle vara ekonomiskt ruinerade. Under sådana förhållanden är det ju inte så underligt, att kung Gustaf aldrig fick igen sina 200 mark.

¹ Gustaf Vasas och von Melens olika uppgifter om sigillet kunna möjligen förenas på det sättet, att man antager, att Vilhelm von Melen på konungens befallning låtit förfärdiga ett sigill i Lübeck och från Sverige endast medfört ett vaxaftryck.